

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 84. — ŠTEV. 84.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 11, 1911. — TOREK, 11. MAJ TRAVNA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

Skupen izlet ameriških Slovencev v Ljubljano.

Iz delavskih krogov.
Žensko vprašanje.

Misel o prireditvi skupnega izleta ameriških Slovencev v Ljubljano in druge slovenske kraje je vzbudila največje zanimanje povsod.

SLOVENSKA DRUŠTVA V AMERIKI.

Društva vseh slovenskih Jednot in Zvez in samostojna društva naj bi bila zastopana pri izletu.

Misel, katero smo sprožili v sotobni številki našega lista, je vzbudila povsod največje zanimanje in že do danes smo dobili iz najblžjih krajev vse polno vprašanj, ki se nanašajo na izlet. Glavna stvar, ki zanima rojake je cena vožnje iz New Yorka do Ljubljane. Natančna cena se ne more določiti popred, dokler parobrodna družba približno ne ve koliko bo udeležencev. Kdor torej misli se udeležiti izleta, naj nam zdaj samo javi svoje ime. Vožnja stane v tretjem razredu (ne v medkrovju) iz New Yorka do Ljubljane in nazaj \$85.80. Neobvezno se nam je dejalo, da bo cena vožnje gotovo znašala za najmanj \$15. Vse je odvisno od tega, koliko se bo potnikov prijavilo. Kakor smo že poročali, bodo prevozni listki veljavni za celo enega leta.

Socialistični župan.

Cardwell, Mo., 9. aprila. Socialistična stranka je pri zadnjih mestnih volitvah zmagala. Za župana je bil izvoljen P. A. Fitzgerald, za aldermana dr. D. A. Parker in za mestnega maršala J. T. Fitzgerald.

V McAllister, Okla., so socialisti izvolili dva svoja pristaša za aldermane.

V Belleville, Ill., so pridobili socialisti toliko glasov, da so prepričani, da bodo pri prihodnjih volitvah leta 1913 zmagali.

V Elroy, Mich., je bil tudi en socialist izvoljen za aldermana.

Pivovarniški delavci v Chicagu.

Med pivovarniški delavci in delodajalev v Chicagu, Ill., so se vršila posvetovanja radi nove delavske pogodbe. Med obema strankama se je doseglo sporazumljenje. Delodajalci so dovolili pivovarniškim delavcem zvišanje plače od \$1.50 do \$2.00 na teden, oziroma do \$5.00 na mesec. Nova pogodba je veljavna za tri leta.

Japonska in Mehika.

Vzroki mobilizacije.

Vest, da je Japonska sklenila z Mehiko tajno pogodbo, je resnična in je bila ta pogodba pravi vzrok, za koncentracijo vojaštva ob mehikanski meji.

AMERIŠKI POSLANIK WILSON.

Japonska bi bila po pogodbi dobila naselniške pravice ob mehikanskem pacifičnem obrežju.

City Mexico, 10. aprila. — Važna razkritja radi mobilizacije ameriške armade in koncentracije vojaštva ob mehikanski meji so prišla na dan. Po teh razkritijih je bila vlada Zgodnjih držav prišla na sled pogodb, ki jo je bil Diaz sklenil z japonsko vlado.

Konec meseca svetega je ameriški poslanik v Mehiki Wilson bil čolbil vlogred v original te tajne pogodbe. Dal je takoj napraviti fotografijo pogodbe, kar mu je šla zoper nazaj v mehikanski arhiv.

Med drugim je bilo v pogodbi dovoljno, da sme neka japonska parobrodna družba napraviti v Magdalena Bay premogovno skladiste za vojne ladje. Vrh tega so se priznale Japonske naselniške pravice ob mehikanskem pacifičnem obrežju. V pogodbi so bili navedeni tudi skupni interesi, ki jih imata obe državi.

Wilson je šel s fotografirano pogodbo takoj v Washington in jo predložil predsedniku Taftu. Posledica tega je bila, da je Taft še istega dne izdredil mobilizacijo.

OCEANIA
odpluje dne 19. aprila 1911
ALICE
odpluje dne 26. aprila 1911.

Vožnja stane in New Yorka do:
Trsta in Reke \$33.00
Ljubljane 33.60
Zagreba 34.20

Vožnja listka je dobila pri Frank Baker Co., 82 Cortlandt St., New York.

Simpatički štrajk premogarjev končan.

Industrialne in gospodarske razmere silijo ženske v boj za enakopravnost z možkimi na političnem polju.

SOCIALISTIČNE ZMAGE.

Pivovarniški delavci v Chicagu so mirnim potom dosegli zvišanje delavske plače.

Miss Ida Rauch je predavala v Labor Temple v New Yorku o ženskem vprašanju. Predavateljica je izjavila, da se morejo socialne in gospodarske razmere povzdigniti le z ugodno rešitvijo ženske volitve pravice. Industrialne in ekonomske razmere silijo žensko v boj za enakopravnost z možkimi na političnem polju. V Zgodnjih državah je 6 milijonov in v državi New York samo nad 800.000 delavk, ki imajo prednost pred možkimi, ker delajo za nizjo plačo, kakor možki. Plače delavk se morajo zvišati in potem ne bodo več ženske izpodrinjevale možke iz delavnie.

Indianapolis, Ind., 8. aprila. — Novi izvrševalni odbor United Mine Workers of America je razveljavil odredbo glede simpatičskega štrajka v državi Ohio.

POGOĐBE SE MORAO SPOŠTUVATI.

Premogarski štrajk v Tuscarawas in Sherodsville okraju se nadaljuje in premogarska organizacija je sklenila, da ga bo podpirala.

Prvič v Chicagu so dosegli zvišanje delavske plače. United Mine Workers of America bodo ta štrajk podpirali, dokler ne bodo delodajalci izpolnili zahteve štrajkujočih premogarjev. V temeljevanju preklica simpatičskega štrajka navaja odbor, da morajo delavci spoštovati sklenjeno delavske pogodbe, aka jih gospodarji niso kršili.

Linčanje v državi Georgia.

Lawrenceville, Ga., 8. aprila. Množica je vdrla v jetniščno in odvodenje iz ne Črna Charles Hale, ki je napadel Mrs. C. C. Williams. Množica je Črna obesila na brzovojni drogi in moški so še streljali v njega. Linčanje se je izvršilo o polnoči.

Atlanta, Ga., 8. aprila. Tolpa maskrtnih moških je maskočila County jetniščico v Ellissville in odpeljala iz ne tri Črne, ki so na sumu, da so umorili nekega Newton Easona. Črnci so bili zunaj mesta obeseni na drevesa in prestreljeni. Črnc Dawson Jordan se je obupno branil in je bil že ušeš, ali množica je streljala za njim, ga ujela in obesila. Newton Eason je bil umorjen v neki prodajalnici, kjer je razgrajal. Oblasti niso imeli nobenih dokazov za to, da so prijeti Črni tudi Easonovi morile.

V zrakoplovu nad New Yorkom.

Earl L. Ovington, mlad zrakoplovec iz Boston, Mass., se je vrnil iz Pariza, kjer je štiri mesece študiral zrakoplovstvo in je v državi znamenitega zrakoplova Blériota napravil več poletov. Pripravljal je seboj Blériotov zrakoplov najnovejše konstrukcije, s katerim hoče poleteti nad Broadwayom v New Yorku takoj blizu tal, da ga bode moral vsak videti.

Snežni vihar v Parizu.

V Parizu je minuli teden divjal hud vihar, ki je prinesel sneg in dež in napravil mnogo škode na drevesih, ki so bila že pričela zeleneti. Tudi v drugih krajih Francije je divjal vihar in napravil posebno veliko škodo v vinogradih in vrtovih.

Deharje v staro domovino

Podlajanje:

za \$ 10.35	50 kron,
za 20.50	100 kron,
za 41.00	200 kron,
za 102.50	500 kron,
za 204.50	1000 kron,
za 1020.00	5000 kron.

Poštarna je vstopila pri teh svotah.

Doma je nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše demarne pošiljatve izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Demarje nam poslati je najnajvečje do \$50.00 v gotovini v parporočenem ali registriranem piščku, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK BAKER CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

6184 St. Olaf Ave., N. E.,

Cleveland, Ohio.

Zasedanje kongresa.

Taft in demokrati.

TRI VAŽNE PREDLOGE.

Izredno zasedanje kongresa bo trajalo do jeseni, najbrže do meseca oktobra.

ITALIJANSKI ZMAGOVITI.

Socialistični poslanec Berger je izvoljen v odsek za upravo distrikta Columbia.

WASHINGTON, 10. aprila.

— Poslanci ugibajo kako dolgo bo trajalo zasedanje kongresa. Novi člani kongresa so optimistični in pravijo, da bo zasedanja končano mesec junija. Stari člani kongresa pa so pesimistični in trdijo, da bo trajalo zasedanje do jeseni.

Revizija tarifa.

Glavne predloge, ki jih ima rešiti kongres v sedanjem zasedanju se nanašajo na pogodbo s Canada, na revizijo tarifa in na odiskodovanje farmerjev radi reciprocitetne pogodbe s Canada. Vlada hoče farmerje na ta način odškodovati, da bo znašala carino na uvoz strojev, ki jih farmerji potrebujejo pri poljedelstvu. Reciprocitetna pogodba s Canada bo menda že v dveh dneh rešena.

Taft se posvetuje z demokratimi.

Odškodovanje kongresu je predlagalo, da se vrednost tarifa ne večkrat poveča, da bo znašala carina na uvoz strojev, ki jih farmerji potrebujejo pri poljedelstvu. Reciprocitetna pogodba s Canada bo menda že v dveh dneh rešena.

Albanci so premagali turške vojne čete.

Cetinje, Črnogora, 8. aprila. Albanski insurženti so zadnji petek v skadarskem okraju premagali turške vojne čete. Albanci so vjeli turške vojake, jih razborili in izpuštili.

Carigrad, 8. aprila. Albanci so po dnevnečnem boju zopet zasedli mestni Kastrati in Tuzi v skadarskem okraju. Mesto Tuzi so bili pred malo dni zasedli turški vojaki in takrat pognali Albance v gore, odkoder pa so se vrnili v večjem številu in vdrli v mesto.

Carigrad, 8. aprila. Albanci so po dnevnečnem boju zopet zasedli mestni Kastrati in Tuzi v skadarskem okraju. Mesto Tuzi so bili pred malo dni zasedli turški vojaki in takrat pognali Albance v gore, odkoder pa so se vrnili v večjem številu in vdrli v mesto.

Deželni melioracijski zakon.

Cesar je potrdil od kranjskega deželnega zborna sklenjeni zakonski načrt o fondu za deželno kulturo in građnjo cest.

Stavba novomeške gimnazije.

Iz Novega mesta se poroča, da so začeli zidati temelj novemu gimnazijuškemu poslopju.

Volitve v celjski okolici razveljavljene.

Občinske volitve v celjski okolici so bile razveljavljene zaradi neke malenkostne formalne napake.

Srebrena poroka virtemberške kraljevske dvojice.

Stuttgart, 8. aprila. Kralj Viljem II. in kraljica Charlotte sta danes obhajala srebrno poroko. V prestolnem mestu in po celem kraljestvu se je ta dogodek slovensko praznoval.

Spionaža na Nemškem.

Vratislava, 8. aprila. Oblasti so prišle na sled družbi, ki je kradla razne dokumente, ki se nanašajo na vojaške zadeve in jih je prodajala velesilam. Več oseb je bilo že aretovanih. Meseca decembra 1909 so bili tatovi vlmolini v pisarno desetega grenadirskega polka in ukradli važne načrte.

Zvezna med Anglijo, Japonsko in Zjed. državami.

Tokio, 10. aprila. V tukajšnjih političnih krogih se govori, da bo do zgodnjene države prispevale k angleško-japonski zvezi. Trgovinska pogodba, ki se je sklenila med Japonsko in Zjed. državami in gibanje za razsoditev so pripomogla, da bo med temi državami nastalo bolje prijateljsko razmerje.

Stršen požar na Japonskem.

Tokio, 10. aprila. Yoshihara, oni del mesta Tokio, ki je bil posvečen boginji Veneri, je pogorel. 1000 hiš je upeljene. 6000 deklej je brez strehe. Nad 300 deklej je zgorelo in nad 800 jih je bilo težko telesno poškodovanih.

Ljubljana, 8. aprila. — V severnem delu Portugalske vre že dolga časa in položaj je zelo kritičen. Rojalisti so nahujskimi ljudstvo proti republikanski vladni in je tudi oboroženje. Revolucija lahko izbruhne vsaki časi na mestu.

Tokio, 10. aprila. — Yoshimura, oni del mesta Tokio, ki je bil posvečen boginji Veneri, je pogorel. 1000 hiš je upeljene. 6000 deklej je brez strehe. Nad 30

"GLAS NARODA"

(Slovene Daily)
Owned and published by
Sloveno Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
TANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above offices: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York,
City, N. Y.

In celo leto velja list za Ameriko in	\$3.00
• pol leta	1.50
• leto za mesto New York	4.00
• pol leta za mesto New York	2.00
• Evropska za vse leto	4.50
• pol leta	2.50
• cestri leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in
vzemati nedelj in praznik.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
izhaja vsak dan, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopriski brez poštipa in osobnosti se ne
dosegnejo.

Denar naj se blagovali pošljati po
dennej Order.

Pri spremembah Kraja narodnikov
recimo, da se nam tudi prejšnje
vstaviličnice naznam, da hitrej najde
ne zaslovnika.

Copisanje in poštovanje naredite ta
na.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Tel. 487 Cortlandt.

Varnost in poslovanje denarnih zavodov v stari domovini.

Že leto dni prihajajo iz naše sta-
re domovine vznemirajoče vesti o
dogodkih, ki se odigravajo na na-
sem domačem denarnem trgu. Ti do-
godki pa ne smejo ostati neopazeni
nam, ki smo s svojo domacijo on-
stran morja temno zvezani ravno s
svojim denarjem. Ali naj brezbriz-
no pastimo, da se to, kar si tukaj
po janah, rudokopih, gozdih in to-
varnah v potu svojega obrazra pride-
lamo, kar si prizgamo svojim ustam,
svojimi močem, da rešimo svoj dom
dolga, si prihranimo nekaj drožbi
za stare dni in prisrbimo ma-
lestveni priborješki za svojo zeno, svou-
jo otroke, da vse to izgubimo? da
se s temnaščim trudem, z na-
so skrbijo okoristijo, obogate nepo-
klicane roke? Ne, to ne sme biti!

Poštenost in odkrivščena skrb za
svoja in koristi naših ostalih tukaj-
šnjih rojakov nam sili, da podamo
naslednje nepristransko pojazilo o
varnosti in poslovanju denarnih za-
vodov naši stari domačiji.

Pred vsem moramo stogo ločiti:
KAJ JE HRANILNICA in KAJ JE
POSOJILNICA.

Glavni namek HRANILNICE (sporkas) je, denar HRANITI, za-
to se ravno imenuje hraničica. Glavni namek POSOJILNICE pa je,
denar POSOJATI, vsled česar se tu-
di imenuje posojilnica.

Pri MESTNIH (občinskih) HRA-
NILNICAH JAMČI (dobro stoji) za
vložen denar zraven rezervnega
zaklada še CELO MESTO (občina)
z vsem svojim premoženjem in z vso
sveto čavčeno močjo. To jamstvo pri
hraničicah je STALNO in more ob-
stati tudi, če pride dežela pod tuje
vladarstvo, zato je denar, ki je NA-
LOŽEN PRI TAKIH HRANILN-
ICAH, POPOLNOMA VAREN TUDI
OB ČASU VOJSKE.

Pri POSOJILNICAH JAMČIJO za
vložen denar LE NJENI ČLANI s svojim premoženjem. Ti člani pa
lahko vsak poljbeni čas odstopijo.
TOREJ JE JAMSTVO PRI POSO-
JILNICAH NEZANESLJIVO, NE-
STALNO IN NEZADOSTNO.

ČLANI RAVNATELJSTVA PRI
HRANILNICI ne smejo od svoje
hraničice vzeti NITI VINARJA
POSOLILA, ČLANI POSOJILNICE
pa so skoro VEČINOMA DOLŽNI-
KI SVOJIM POSOJILNIC.

HRANILNICA SME POSOJATI
svoj denar LE na ZEMLJŠČA in
HISE, ne sme pa ga posojati na špe-
kulacijski podjetja, kakor tovarne,
premogokope itd. Dovoljeno poso-
jilo ne sme presegati pri poslopih
polovice prave vrednosti, pri zem-
ljščih pa ne dve tretjini. Vrednost
zastavljenega predmeta se dolodi na
podlagi uradnih, verodostojnih listin
in v zahtevanem slučaju tudi po
posebnih hraničnih komisij. Vrh tega
se mora posojiti, ki ga dovoli hrani-
čica, na dolžnikovo posestvo
VKNJŽITI (intabulirati) in to NA
PRVEM MESTU. Ako je na tem
mestu vknjižena že kaka posojilnica
za svojo terjatev, mora posojilnica
odstopiti hranični prednost. Kadars
rešuje hraničica prošnje za poso-
jila, je NAVZOČ C. KR. VLADNI
KOMISAR, ki natačno paži, da hrani-
čica svojih predpisov ne prekora-
či. Tadi mora dolžnik hraničice ob-
enem z obrestmi vred odpisčevati

Scrapton, Pa.

Spoštovani g. urednik:

Število žrtv zadnje katastrofe
večno narašča, tako, da jih je sedaj

76. Ponesrečeni so večinoma Pol-
jaki, le pekaj je Amerikancev. Naj-
bolj žalosten je sinčaj Mr. Joseph E.
Evans, ki je šel za druge v smrt.

Spravili so ga že enkrat domov, toda

on se je podal drugič v rov, da bi

rešil delave, toda strupeni plini so

ga zadušili. Za vrlim možem žaluje-

ves Scratton. Prispevke za nesrečne

rodbine prihaja v dne 3. m. se je nabral že prvi tisoč.

Za danes končam ter pozdravljam

rojake in rojakinje širom Amerike.

Marija Selar.

Thomas, W. Va.

Cenjeno uredništvo:

Iz te naselbine so dopisi bolj reč-

ki, daš nas je tukaj precejanje ste-

vilo "Slovenec in Hrvat". Z delom

se ne moremo mč kaj povabiliti, ker

so delavske razmere bolj srednje.

V državnem oziru pa dobro napredju-

emo. Imamo pet slovenskih podp-

družev, tako, da je vsakemu omogo-

čeno, se zavarovati za slučaj bolez-

nih ali ponosrečenja. Družev "Slo-
venski bratje" S. D. P. Z. priredi

na velikonočni ponedeljek veselico in

pri tej priliki bude tudi razvilo novo

državljeno zastavo. Preskrbel jo je

rojek Fran Barfolj, tajnik omenje-

nega družstva, ki je v tukajšnjem na-

seljini občno poštovan. Kunica za-

stavi bode naša vrla rojakinja, go-
spinja Ivanka Rus. Upati je, da bodo

lepo slavnost posetili rojaki in ro-
jakinje v kar hajvečem številu. Ker

Mike Cegare ni zadnjic nič omenil

naših deklev, mu moram povedati, da

jih takaj nimamo ravno veliko, a so

nam je v ponos. O vsphem slavnosti

družev "Slovenski bratje" bodem

svoječasno poročal.

Prijatelj in naročnik "G. N."

Cumberland, Wash.

Dragi mi Glas Naroda:

Družev "Slovenski bratje" v

zadnjem predlogu

predlagajo

založbo

Ukorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN A. GERM, Box 57, Braddock, Pa.
 Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn., Box 641.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
 Pomoč. tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Nebr., 1234 So. 15. St.
 Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
 Zaupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 9483 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

MADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 583.
 MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 7th St.
 PETER ŠPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POREČNI ODBOR:

IVAN KERZIŠNIK, Burdine, Pa., Box 138.
 FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
 MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eiler Ave.

Jednotino glasilo je: "GLAS NARODA", New York City, N. Y.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, in vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Anton Ašker, ljubljanski mestni arhivar, namerava, kakor se govorji, stopiti v pokoj. Za njegovo mesto se namerava poganjati dr. Ivan Lah.

Ponesrečeni otroci. V Temnici na Krasu se je trileten otrok igral pri ogrožaju. Vnac se mu je oblekla. Otrok je zadobil take opeklbine, da je umrl. Mati otrokova je v norišnici; oče pa je bil v ostariji. — V Dobr dobju je padla v vodo 2letna hčerka znape družine Perieve. Oče, ki je delal tam blizu, zapazi na vodi kos kripla. Mislič, da je kaka obleka padla v vodo, potegne na suho, in šele tedaj opazi mrtvo truplo svoje hčerke.

Umrl so v Ljubljani: Anton Luschützky, dijak, 19 let. — Dorothea Vehovec, vpojokena delavka tobačne tovarne, 53 let. — Štefanija Gregorec, vdova zavarovalnega uradnika, 27 let. — Marjeta Petančič, delavica žens, 33 let. — Ivan Agni, delavec, 73 let. — Fran Benkočič, usnjarski pomočnik, 42 let. — Marjeta Dežman, občinska uboga, 64 let. — Helena Štembal, delavka, 59 let. — Marija Večerin, pleščica nožavčar, 25 let. — Apolonija Mihelič, mestna uboga, 70 let. — Fran Otrin, pismotač, 35 let.

Prijeta vložnica. Pred nedavno o pooldnu vložnico sta se dva uzmovili v gostilniško solo Franceta Lamerja na Sebi. Splezala sta skozi odprt okno znamenom iz Št. Jurija, ko večja vložnica, kajti v bližini, saj je bilo nakopčenega razvrača blaga, kakor vina, slanine, smodk in drugih reči v vrednosti blizu 1000 K. K sreči ju je zasabil gostilničar ter nemu odvzel ključ od gostilniške sobe, drugi jo je pa smuknil skozi okno. Oba mada malopredne so orožniki vjeti.

Oporka gospe Hočevarjeve. Mnogo se je pisalo in govorilo o oporki gospe Hočevarjeve, vendar govorjava ni doseg nikdo vedel. Iz oporki po konje gospe se razvidi, da je kodelj oporko lastnoročno spisani in datiran v danem 14. decembra 1910. tedaj, ko je bil Renier že na Dunaju. Vsa denarna zapuščina je naložena v Gradec v "Steierm. Eskompte-Bank" in snaša 1444.000 K. Uresničile so se besede pokojnice, katere je večkrat govorila: "Po moji smrti se bo videlo, da sem dobra gospodinja." Iz razfunka sklepa po majmu Hočevarju, ki se nahaja v zgodovini, se namreč izprevidi, da je bilo njezino premoženje potem, ko je morala po konjice njezini sorodnikom in legatjem izplačati 600 fisoč goldinarjev, manjše, kakor je sedaj zapuščina.

ŠTAJERSKO.

"Sloga", glasilo konservativnih Slovencev na Spodnjem Štajerskem, se preseli v kratek iz Ljubljane v Celje. Selitev je v zvezi z bodočim državnozborskim volilnim bojem.

Is. Velenja poročajo: Načelnik Štajerskega okrajnega zastopa plem. Adamovič je imenovan za komornika nadvojvoda Ludvika Viktorja, brata našega cesarja, in se preseli iz Šoštanj. Za Šoštanski okrajni zastop se vrše poleti itak nove volitve.

Drobne novice. — Iz Št. Pavla pri Preboldu poročajo: Delavec Lorenc Weber v Ščehal je izvabil nekemu Kotniku od njegovih prihrankov 400 krov. Alojziju Asperšku 200 K. neki vlovi, kateri je obljubil zakon, 600 krov. S tem denarjem je mislil pogenuiti v Ameriko, a so ga vjeli in izročili celjskemu okrožnemu sodišču v oskrbo. — V Mariboru je poskusil zavdati 27letni tapetniški pomočnik Viktor Šejbal 80letnega stareca Aubla v stanovanju. Aubi pa se ga je ubranil. Šejbal je mislil, da ima Aubl mnogo denarja v svojem stanovanju. Napadalec so že zaprl. — Iz Vučenjci poročajo: Due 26. pr. m. so se splašili konji Erberjevega voza, ki je vozil iz Vučenjcev v Muš, vseled prihajajoče ga avtomobila. V vozu je bila Erberjeva hčer. Gospodjeni nim kolidirajo se

ni veliko zgodilo, pač pa je en konj hudo poškodovan. Automobil je bil lastnina nekega Berlinčana. — V Mariboru stavčajo krajaški pomočniki, Nekateri večji mojstri so že dovolili njihove zahteve. — Huda obdolžitev. V Seviški dolžijo sodna cemila Dominika Ribiča in Franca Budna, da sta za denar gotova posestva previško cemila.

KROŠKO.

Požar. V Škofčah pri Celovcu je zgorela hiša in gospodarsko poslopje posestnike Marije Riedl z vsemi pripravami in vso opravo. Samo živino je mogla posestnica rešiti. — Vzrok požara je popolnoma neznan; škoda je precej velika in le deloma krita z zavarovalnino.

Poškodovana cesta. Med Sovodjam in Drevesami se je udrl precejšnji del hriba na novo cesto ter jo zasul. Vsled tega je nova cesta za delj časa za promet popolnoma nerabna. Nesreča se ni segdila nobena.

Lov na vložnico. V noči na 21. pr. m. so tatoči v Celovcu na več krajin poskušali vložiti, vendar pa niso imeli sreče, ker so bili vsakokrat prepodeni. Neki praporšček je zasabil dva vložnika v Radeckega cesti, ko sta hotela izvršiti vlot in je enega izmed lopov prijet. Bil je to znani in nevarni postopek Josip Sturm, drugi pa je zbežil proti novemu mestnemu gledališču. Policija je v beglega vložnika sicer zasledovala, ta pa ji je usel v kanal. Zaprl so na to kanal in en stražnik je začel zasledovati ubeglega ter ga končno tudi dobil. Oba tiča so oddali sodišču.

PRIMORSKO.

Smrtna nesreča. Dne 19. pr. m. se je v Črnikalu v Istri ubil Leon Anton iz Črnika. Ko je okrog desete ure po noči vinjen čel domov, je padel čez črnalsko steno in se ubil. Alkohol — mori!

Uzel iz blaznice. 20. pr. m. se je posrečilo v blaznici pri Sv. Ivanu v Trstu nekemu zelo nevarnemu bolniku z imenom Dujec, prevariti paznike in pobegni. Še drugi dan so mogli ubeglega prijeti. Prijeljali so ga na polico, od koder ga je ved strežnik, ko odpeljal nazaj v blaznico.

V raztopljenem železo padel. Na plavžu v Škednu se je prigodila ob 11. dopol. velika nesreča. 25letnemu delavcu Ivanu Hrovatu je spodrsnilo na razmočeni zemlji in se je prevrhnil v žleb, ki je bil pol raztopljenega železa. Sieer so mu prisoklili takoj na pomoč in ga potegnili iz žleba ter prepeljali v bolnišnico, strahovito opremljen. — vendar ni prav nobenega upanja, da bi mu obranili življence.

Na begu pred vojaško službo. Ko se je pripravil v Trstu parnik Austro-American "Oceania" na pot v Ameriko in je že dvigal sidra, se je hotel splaziti mlad fant na ladjo. Nekaj redar pa ga je ustavil in fant je priznal, da se je hrpel skriva, izseliti, da se izogni vojaškemu naboru in vojaški službi. Ime mu je Josip Rupe.

Nagla smrt. 20. pr. m. so počakali zdravnika resilne postaje k 58letnemu, hipom zbolelom kleparju Ivanu Luinu, stannujočemu v Trstu v ulici Ponziiana št. 53. Vendar pa ni mogel storiti ničesar drugač, kakor konstatirati, da je Luin med tem že umrl za trpujenjem sreca.

Stric in nečak. Med 44letnim mehanikom Justom Smutnikom, stanjujčim v Trstu v ulici dell' Istria št. 2 in njegovim 56letnim stricom Ivanom Pahorjem vladar je delj časa krušo v sestavu, 20. pr. na sta se srečala ob sovražnika na zgornjem delu ulice St. Michele in sta si bila takoj v lašeh. Pahor se je lotil svojega sovražnika takoj z nožem in ga večkrat ranil na hrbitu. Z enim vboldom mu je ranil tudi pljuvan. Med tem, ko so ranjene prepeljali z rešilnim vozom v bolnišnico, je nepadalec pobegnil. Redarji pa so mu bili hitro za petami in so ga aretovali. Pri zasišjanju je priznal svoj čin, izgovarjal pa se je, da je to storil v silobranu. Dogodek opisuje tako, da je njegov nečak njega prvi napadel, ga vrgel na tla in ga začel svati. Že prej mu je večkrat grozil, da ga umri in nosi s seboj vedno revolver. Da bi se obranil napadalec in da bi si rešil življence, je segel na tleh ležeč po nožu. Smrtnik pa opisuje dogodek povsem drugače.

Iščem svojega bratrance MIHAELA STERN-a, doma je iz Zaloge, pošta Komend. V Zjednjenih državah biva že 6 let. Najprvo se je naselil v West Virginia, potem je pa delal v premogokopu v Westmoreland County, Pa., zadnji njen naslov sem imel pred 10 meseci v Beding, Pa. Prosim, cejmo rojake, da se mi naznani, ali nej se pa sam javi. — Anthony Kristian, Waltman, Wyo. (10-12-4)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCEVENIJI DRUŠTVENIKI.

SEZNAM SLOVENEŠKIH POTNIKOV

na parniku Austro-American Line
"OCEANIA".

ki pripljuje v New York dne 12. t. m. Parobrodna družba Austro-American Line nam je dala na razpolaganje imenik potnikov na parniku "Oceania", ki pripljuje v New York junij dne 12. t. m. V bodoče bomo priporočevali vse slovenske potnike ter parobrodne družbe vedno par čini, poprej, predno pride parnik v pristanišče, in v seznamu tudi navedli kraj, kamor je potnik namenjen.

Potniki parnika "Oceania" so: Auton Balan v Waukegan, Ill.; Marija Lovrič v McKeesport, Pa.; Andrej Remič, Marija Remič, Josip Remič in Amalija Remič v Elmhurst, Ill.; Amalija Glesic v New York; Ursula Zobec in Andrej Kaluža v Cleveland, Ohio; Josip Filipič in Bernardina Filipič v New York; Anton Rolič v Joliet, Ill.; Marija Žnidarič v Davis, W. Va.; Marija Vičič v Richwood, W. Va.; Josip Grigar v Kaylor, Pa.; Marianna Sadolnja in Antonija Kralj v Cleveland, Ohio; Jerica Japel v Chicago, Ill.; Josipina Turusich, Alojzij Tasci, Josip Turusich v Rudolf Turusich v Byersville, Ohio; Janez Ceč v Cleveland, Ohio; Marija Švigelj v Los Angeles, Cal.

(8-12-4)

NAZNANILO.

Najvarnejše mesto za hraniti denar je v Farmers & Miners National Bank v Forest City, Pa. Banka je imenovana po rudokopih in banka sama prepričuje ljudstvo s tem, ker tako brzo napreduje. Delnicu ter poimam se zavarovalnino v staro domovino skozi Frank Sakser Co. in izdelujem notarska dela.

Kje je JANEZ PIVK? Pred tremi leti je prisel iz Leadville, Colorado, takoj sem za delom in ker pa istega ni dobil takoj prvi dan, je neznan kam odpotoval. Pozneje sem zvedel, da se ves ta čas nahaja v Superior, Wyo., kamor sem mislil, pa mi ni nič odgovoril. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, naj mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker jaz v kramku odpotujem v staro kraj. John Pagon, Box 187, Cumberland, Wyo. (5-12-4)

NAZNANILO.

Tem potom naznanim vsem rojakinom v Chisholm, Minn., in okolici, da sem prevezel službo v Miners State Bank kot pomožni blagajnik (Assistant Cashier). Ravno tako pa imam se zavarovalnino v staro domovino skozi Frank Sakser Co. in izdelujem notarska dela.

Frank Gouze, pom. blagajnik Miners State Bank, (6-12-4) Chisholm, Minn.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ DOPLJEJOVIZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLJEV	V
Kapitan Wilh.	aprila 11. Bremen	
Majestic.	12. Southampton	
Blucher.	12. Hamburg	
Eugenio.	12. Triest - Fiume	
La Provence.	13. Havre	
P. F. Wilhelm.	13. Bremen	
Kronland.	16. Antwerpen	
Celtic.	18. Liverpool	
Philadelphia.	18. Southampton	
Kaiser Wilh. II.	18. Hamburg	
Rotterdam.	18. Rotterdam	
Adriatic.	19. Southampton	
La Touraine.	20. Havre	

Glede cene za parobrodne listke in vsa druga pojasnila vložnica se na;

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom in Irwin, Pa., in okolici naznjam, da je za tankaj odjemcem, da sem neprisakovano sruji okraj in pooblaščeni zastopnik hitro zbolel za vročinsko bolezijo in tu sem primoran ostati doma v postelji. Torej vsi oni, kateri ste pri meni kaj naročili in ni vse v redu, potrite, dokler vas zoper zdrav ne običem.

Upravnštvo "Glasa Naroda".

912 Main St., Allegheny, Pa.

NAZNANILO.

Podpisani naznanim vsem svojim okolici naznjam, da je za tankaj odjemcem, da sem neprisakovano sruji okraj in pooblaščeni zastopnik hitro zbolel za vročinsko bolezijo in tu sem primoran ostati doma v postelji. Torej vsi oni, kateri ste pri meni kaj naročili in ni vse v redu, potrite, dokler vas zoper zdrav ne običem.

Anton Zidanšek,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja bele vinske po.....	70c. gallon

<tbl_r cells="2" ix

Vstavljenja dat 16. avgusta 1918.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns.

s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GERGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAKJ, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: JOSIP SVOBODA, R. F. D. 1, Box 122, Conemaugh.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIŠAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati denar naravnost a blagajnika in nikomur drugemu, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisibidi v poročilih glavnega tajnika kakre pomanjkljivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

IVAN CANKAR:

Smrt kontrolorja Stepnika.

(Nadaljevanje.)

Med ljudi me ni bilo več; tudi ki meni ni hočil skoro nihče. Obšel me je stud, kadar sem ugledal pred sabo kak tuj obraz. In zdaj so mi bili tuji vsi obrazi — na vseh je bil tisti gumeni izraz prisiljenega sočutja, radovnosti in pritajene škodobojnosti ... V njih smehljajih je ležal tisti samozadovoljni vzid: "Ne boš več dolgo... hvala Bogu, da nisem na tvojem mestu." In kadar so mi dejali roko, se je skrivala v njih očeh zoperena zavest, da dajejo roko okostniku, ki bo gnil čez par dni pod zemljo. Silili so se s težavo, da bi nabrali gube svojih lie v žalosten izraz, da bi stopali tihu, resno in umerjeno, kakor se spodobi v hiši bolničevi, in da bi ne izpregovoril ničesar, kar bi me moglo spominjati smrti ali kar bi me zabil na kakoršenkoli način. Tako so bili kakor ukenjeni — kakor skriti za kriku in omotani v rjuhe. Toda časih se je prikazal izza krunke naraven smeh, noga je stopila trdo in roka se je za hip osvobodila izza rjuhe... In jaz sem se krasno zabaval ob nastali zadregi in ob imenitnem prizoru, kako uren je ugasnil nepokleine smeh in kako spretno je smuknila roka pod rjuho nazaj. Vse to je bilo neizreceno grdo in umazano. V mojem sruu pa je rasla pologoma neka cincina grenkova, in kadar sem začul korake na stopnicah, sem se umaknil na vrt ali pa sem se zaklenil v sobo.

Svojo ženo sem občudoval zaradi njenega velikega samozatajovanja. — Bilo mi je nerazumljivo, odkd je vzeval toliko moči. Utrjenost jo je obšla samo časih za kratko sekundo. Šinilo je čez njen obraz komaj opazno; toča v sene, ki je zakrila takrat njene oči, in v hipni poteki, ki je spaciila takrat njene ustnice, je ležala vsa pritajevana zloba, ležal je ves gnus, ki ga je čutila do mojega propalega telesa. To se je zgodilo časih, kadar mi je popravljala vzgljavje; moje trepalnice so bile zatisnjene, ali izza vejej sem jo videl čisto dobro. Njena lica so bila bila mirna, ustnice nekoliko odprte kakor navadno; toda hipoma so se obriči namršile, obraz se je podaljal, in zobje so se zagrizli v trepetajoče ustnice. To je prislo in minilo, kakor da bi trenil.

Imel nisem z njo čisto nikakega usmiljenja, četudi sem vedel, da je živila zadnji dve leti poleg mene v strašnih mukah. Ko sva se poročila, sem bil že lep človek. Jaz sem si jo izbral iz samega poželenja. Poželenja vredna ženska je bila že takrat, ko mi je popravljala umirajočemu blazino pod vzgljavjem. Iz te mesne ljubini in iz tisoč slnčevjev, malenkostnih in nemnih, kakor se to zgodi na vredno, se je rodil zakon, in živila sva dojeti prijetno. Otrok name je umrl, ko je še komaj izpregovoril, in takrat sva se obe zelo jokala. Ko sva šla iz cerkve, sem jo ljubil tako čisto, kakor nikoli ne prej in ne pozneje. Nato sva ostala sama, in bolezen, ki je spašla v meni že dolgo časa, se je pričela imenito razvijati. Omrževal sem čez noč in kosti na obrazu se mi izstopile; tudi lasje so mi pričeli sveti in odpadati... V moji ženi pa se je vrnilo nekaj, kar sem jek dobro razumel. ljubica — tvoja roka se jako tres...

"Nič se me ne boj; privadi se tegi. To traži lahko še Bog ve koliko časa. Poznal sem jetične ljudi, ki so ležali na postelji po deset let; izpovedali so se in napravili testament, toda zjutraj so se izprehajali po cesti. To je vražja bolezнь."

"Jaz ti ne želim smrti..."

"To je lepo od tebe. Zakaj povem ti, če bi mi želela kak takrat, bi živel nalač, da bi mi zrasla brada do koščenih harmonik."

Frank Sakser Co.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

SLOVENCI IN SLOVENECKI

ROCAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJSI DNEVNICKI

SLOVENSKI DNEVNICKI

Odkaj je ležala v postelji, gledala me je pazno, z velikim pogledom, a njena roka se ni več tresla... Med tem je prišla temna noč, in videl sem samo še njene bele prste, njena lica in motne obrise njenežnega života. Verando in vrt, vse se je potopilo v črno seno; listje, ležeče na tleh, so jemelo v vetr, in v daljavi je stokal gozd....

Ko mi je prinesla žena drugo jutro kavo v sobo, so bili njen obraz ves prepadel kakor po noči, prečuti v trpljenju.

V.

Ležal sem že dolgo, morda več nego štirinajst dni. V tej tihu sobi, v dolgih, samotnih urah so se polagoma umirile moje misli. Možani so postali leni in neokretni; slika, ki mi je šilnila prej kakor blisk mimo čudežni oči, se je gradila zdaj počasi, kos za kosom. Časih nisem misil ničesar; gledal sem miroh in kakor brez zavesti v kako tekoča na stropu. Sanje, ki so mi prihajale, so bile jako neumne, tod vznemirjale me niso. Videl sem različne, populorne neznanje ljudi s ediničnim obrazom in smešnimi oblikeh; hodil sem po tujih krajinah; veliko, eksotenčno drevje je raslo ob prepadih... Ali te sanje niso ostavile nikakršne sledu; priše so pologoma in kakor tradoma, a komaj so stopile jasneje izmeđe, so se zopet izgubile.

Tako je bil v začetku; pozneje me je pričelo boleti telo ob desni strani, na kateri sem nadavno ležal. Skrbelo me je zelo neprijetno, in to šegetanje je prehajalo sčasoma v tisto srbečo bolečino, ki ubija možane in dela človeka neznosnega. Ob ledjih in pod desno ramo so se prikazovale rane; nekoč sem se dvignil v postelji, vzel v roko svečo ter se ogledal, ali od stupa mi je prišlo slablo; s trudem sem postavil svečo na njeno mesto nazaj in nato sem padel na vrglavje...

Nenadno je pričel pihati gorek venter; prej je bilo več dni nebo jasno in hladno, a jutra so bila jako mrzla. Listje se je igralo po zraku, kakor da bi frotale ptice med drevjem. Še ena, še dve noči, in vejeje bo čisto goło. Od juga so prihajali oblaki, tedaj so bili še ozki in beli; prišli so malo višje, razkropili se po nebri ter izginili.

Zvečer sva sedela z ženo na verandu. Jaz sem bil skrbno zavit in ogrenjen, pod hrbet in pod glavo pa mi je bilo polnila žena mehke blazine. Bilo mi je prijetno in toplo; okrog glave mi je pihljalo ter se igralo z mojimi lasmi. Prav na vrhu visoke platane se je držal še en sam širok in svetlomeren list; včak sam, kdaj ga veter odnesre, toda ni ga odnesel tisti večer. Pologoma se je temnilo, in na obrazu svoje žene sem opazil, da jo je pričel obhajati nedoločen strah. Počudil sem ji natanko v lice in v prish mi je postal zoperno. Naslonil sem se s komolec na mizo, tako da sem se tudi približal, in ona je počasni očimai glavo, ne da bi se ozrla stran.

"Zakaj se me bojiš, Ana?"

Njena desna roka je ležala na mizi in tresla se je vidno; njene ustnice so se odpirale, toda odgovorila ni.

OKLIC.

Rojak JOHN KESCHE, ki je bil val še pred kratkom v mestu Saginaw, West Side, Mich., naznani naj nam svoj sedanji naslov gledate naročni harmonik.

Frank Sakser Co.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

SLOVENCI IN SLOVENECKI

ROCAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJSI DNEVNICKI

SLOVENSKI DNEVNICKI